

IGLO OPEN EVENT ON THE POLISH PRESIDENCY: Programme and R&I Priorities

Wydarzenie objęte oficjalnym patronatem Ministra do spraw Unii Europejskiej
podczas prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej w 2025 roku

IGLO Open Event skupiający się na priorytetach polskiej prezydencji, który odbył się 22 stycznia 2025 roku w Brukseli, zaprezentował strategiczną wizję Polski w zakresie badań i innowacji podczas jej prezydencji w Radzie UE. Wydarzenie obejmowało wystąpienia na temat AI w nauce, ewaluacji programu Horyzont Europa oraz Europejskiej Przestrzeni Badawczej, a także wgląd w badania polskich laureatów ERC, podkreślając współpracę, inkluzywność i odważne podejścia do wyzwań naukowych Europy.

IGLO Open Event na temat priorytetów B+R polskiej prezydencji, zorganizowany przez Biuro PolSCA Polskiej Akademii Nauk w Brukseli, we współpracy z Biurami NCBR/BSP w Brukseli oraz Stałym Przedstawicielstwem RP przy Unii Europejskiej, odbył się 22 stycznia 2025 roku. Wydarzenie stanowiło kluczowe forum do zaprezentowania i omówienia strategicznej wizji i priorytetów Polski w zakresie badań i innowacji (B+R) podczas jej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej. W wydarzeniu wzięło udział prawie sto osób reprezentujących Komisję Europejską, stałe przedstawicielstwa państw członkowskich w Brukseli, biura łącznikowe działające w obszarze B+R, sojusze uniwersyteckie i inne instytucje działające w obszarze nauki, mające swoje przedstawicielstwa przy Unii Europejskiej.

1. M. Kuli /Photo: PolSCA

Seminarium rozpoczęło się od wnikliwej prezentacji **Magdaleny Kuli, attaché ds. badań w Stałym Przedstawicielstwie RP przy Unii Europejskiej**. Podkreśliła ona, że dwa miliony europejskich naukowców powinno być postrzegane jako znacząca przewaga nad konkurentami. Zaznaczyła, że B+R będzie wspólnym wątkiem przewijającym się przez różne tematy, a prezydencja będzie dążyć do zapewnienia, że naukowcy będą widoczni i słyszalni w procesie tworzenia polityki.

Kula przedstawiła kompleksowy przegląd agendy polskiej prezydencji i jej priorytetów w zakresie B+R, mianowicie: **otwartość i inkluzywność, synergie oraz AI w nauce**.

IGLO OPEN EVENT ON THE POLISH PRESIDENCY: Programme and R&I Priorities

Wydarzenie objęte oficjalnym patronatem Ministra do spraw Unii Europejskiej
podczas prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej w 2025 roku

W odniesieniu do szybko rozwijającego się sektora AI, polska attaché ds. badań wspomniata:

„Jest szansa dla Europy, aby wzmocnić i podnieść kwalifikacje naszych naukowców w zakresie korzystania z narzędzi i technologii AI, aby zwiększyć produktywność działań badawczo-innowacyjnych.”

Polska planuje zaproponować wnioski Rady dotyczące AI w nauce w nadchodzących miesiącach, podkreślając, że dostępność narzędzi AI w badaniach powinna być jak najbardziej demokratyczna, aby nie pogłębiać dysproporcji w społeczności naukowej.

Kula odniosła się również do trwających prac nad oceną śródkresową programu Horyzont Europa, która będzie stanowić podstawę do dyskusji nad FP10, stwierdzając: *„Jeśli chcemy zbudować właściwą dyskusję na temat przyszłości Programu Ramowego, potrzebujemy tych liczb [przedstawionych w raporcie śródkresowym]. Musimy wiedzieć, co dostarczył Horyzont Europa, co działało, co nie działało, i budować naszą dyskusję na faktach i danych.”*

Kolejnym istotnym celem na pierwszą połowę roku będzie agenda polityczna Europejskiej Przestrzeni Badawczej na lata 2025-27, która ma zostać przyjęta jako zalecenie Rady. Polska będzie również pracować nad przedłużeniem programu Euratom na rzecz badań i innowacji jądrowych po 2027 roku.

Po zakończeniu pierwszego panelu, **trzech polskich laureatów ERC** zaprezentowało swoje badania w różnych dyscyplinach związanych z priorytetami polskiej prezydencji:

- **Dr Ewa Chrostek**
(Uniwersytet Jagielloński) –
zdrowie;
- **Dr Krzysztof Fic**
(Politechnika Poznańska) –
magazynowanie energii;

2. From left: M.Kula, T.Poprawka, K.Fic, W.Dubaniowski, E.Chrostek, R.Kucharski, L.Kaczmarek /Photo: PolSCA

IGLO OPEN EVENT ON THE POLISH PRESIDENCY: Programme and R&I Priorities

Wydarzenie objęte oficjalnym patronatem Ministra do spraw Unii Europejskiej
podczas prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej w 2025 roku

- **Dr Rafał Kucharski (Uniwersytet Jagielloński) – AI w transporcie.**

Prezentacje stanowiły punkt wyjścia do żywej dyskusji panelowej, moderowanej przez **profesora Leszka Kaczmarka, członka Rady Naukowej ERC** i wybitną postać w **Instytucie Biologii Doświadczalnej im. Nenckiego PAN**.

Paneliści komentowali, jak radzą sobie z motywem przewodnim polskiej prezydencji,

3. Photo: PolSCA

jakim jest bezpieczeństwo i/lub ochrona w swoich badaniach. Mówili również o tym, gdzie dostrzegają możliwości i zagrożenia w swoich dziedzinach. Dr Kucharski omówił transformacyjny potencjał AI w badaniach, ilustrując, jak technologie AI mogą przyspieszyć odkrycia naukowe i rozwiązywać złożone problemy społeczne. Dr Fic podkreślił pilną potrzebę innowacyjnych rozwiązań w zakresie transformacji energetycznej, zwracając uwagę na rolę badań interdyscyplinarnych w rozwijaniu zrównoważonych systemów energetycznych oraz potrzebę Europy, aby ominąć problem niedoboru surowców krytycznych. Dr Chrostek skupiła się na bezpieczeństwie zdrowotnym, omawiając najnowsze osiągnięcia w badaniach biomedycznych i znaczenie międzynarodowej współpracy w zapobieganiu i zwalczaniu globalnych zagrożeń zdrowotnych, takich jak choroby wirusowe. Podczas sesji pytań i odpowiedzi podkreśliła również, że „*naukowcy są gatunkiem stadnymi, więc konieczne jest współdziałanie w całej Europie, ale także w różnych dziedzinach nauki.*”

IGLO OPEN EVENT ON THE POLISH PRESIDENCY: Programme and R&I Priorities

Wydarzenie objęte oficjalnym patronatem Ministra do spraw Unii Europejskiej
podczas prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej w 2025 roku

Zapytani o ważne wnioski dla społeczności naukowej z perspektywy laureatów ERC, wszyscy podkreślili potrzebę zmiany kulturowej, która zaakceptuje większe ryzyko i miejsce na porażki, ponieważ prowadzenie badań na granicy nauki i dokonywanie wielkich skoków wymaga prawdziwej kreatywności oraz zdolności do podejmowania decyzji, a całą inną naukę inkrementalną może wykonywać AI.

Wydarzenie zakończyło się lekkim lunchem, dając uczestnikom możliwość nawiązywania kontaktów i dalszej dyskusji na temat poruszanych tematów. Wydarzenie IGLO Open skutecznie podkreśliło strategiczne priorytety B+R Polski i stworzyło środowisko sprzyjające współpracy w rozwiązywaniu wyzwań naukowych Europy. Dyskusje i wnioski przedstawione podczas wydarzenia podkreśliły znaczenie dalszych inwestycji w badania i innowacje, aby napędzać postęp i zapewnić zrównoważoną przyszłość dla Europy.

4-6. Photo: PolSCA